

NIEUWSBRIEF rooms-katholieke godsdienst in het katholiek basisonderwijs september 2026 - nummer [42] (Inspectie-begeleiding RKG bisdom Antwerpen)

Anneke Bollebakker, *Barmhartigheid*

Er zijn woorden die klinken alsof er stof van jaren op ligt.
Ergens achterin de kast verliezen ze hun betekenis tot niemand ze nog kent.
Maar barmhartigheid is nooit bedoeld om slechts een woord te blijven:
het komt tot leven in de hartenklop van wie door de ander wordt geraakt,
in handen die worden gereikt, in armen die worden gestrekt,
in voeten die naar de ander toe bewegen.
Het duwt je de boeken uit, de wereld in.
Wie het stof eraf blaast, ontdekt een verdoken werkwoord:
het is medeleven in actie.
Barmhartigheid heeft, zelfs achterin de kast,
geen woorden nodig om betekenis te krijgen.

[Ruth in *Leeftocht*]

Geachte directeur, beste leraar

In deze eerste nieuwsbrief van het nieuwe schooljaar vragen we je aandacht voor

- Brief van de bisschop
- Inspecteurs-adviseurs RKG: ambtsgebieden en contactgegevens
- Mandaat en tijdelijke toestemming r.-k. godsdienst: procedure
- Aanvangsbegeleiding r.-k. godsdienst
- Leraren met een ruimere opdracht r.-k. godsdienst (6 lestijden of meer)
- Verkenning en implementatie geactualiseerd leerplan r.-k. godsdienst
- Verzekerd nascholingsaanbod r.-k. godsdienst 2026 - 2027
- Online leerplanacademies
- Rouwkoffer
- Aandacht voor ILC

[klik hier](#)
[klik hier](#)
[klik hier](#)
[klik hier](#)
[klik hier](#)
[klik hier](#)
[klik hier](#)
[klik hier](#)
[klik hier](#)

We vragen

- de informatie over **mandaat en tijdelijke toestemming** r.-k. godsdienst te bezorgen aan leraren die de nodige stappen hiervoor nog moeten zetten;
- de informatie i.v.m. **aanvangsbegeleiding** r.-k. godsdienst te bezorgen aan leraren die minder dan 5 jaar ervaring hebben met godsdienstonderwijs;
- de informatie over **verzekerd nascholingsaanbod** r.-k. godsdienst en **online leerplanacademies** aan alle leraren te bezorgen.

Je mag deze nieuwsbrief uiteraard ook integraal aan de leraren bezorgen.

Brief van de bisschop

Naar jaarlijkse gewoonte schreef onze bisschop, Mgr. Bonny, een brief bij de start van het schooljaar. Je vindt deze [hier](#).

[Terug naar begin](#)

Inspecteurs-adviseurs RKG: ambtsgebieden en contactgegevens

Luk Waterschoot gaat op 1 oktober op pensioen en neemt voor de maand september een verlofstelsel op.

Marijke Getteman stopt als leermeester godsdienst en is vanaf 1 september voltijds aan de slag als inspecteur-adviseur RKG. Voor de andere halftijdse opdracht in opvolging van Luk verwelkomen we Elisa Geyskens in ons team. Elisa combineert haar halftijdse opdracht als inspecteur-adviseur met een lesopdracht als lector RKG aan de Karel de Grote hogeschool. Daarnaast blijft ze educatief medewerker bij Thomas.

In combinatie met de nieuwe samenstelling van scholengemeenschappen brengt dit aanzienlijke verschuivingen mee in onze regioverdeling.

Op '[regioverdeling inspectie-begeleiding RKG](#)' of op '[onderwijsinspectie.be](#)' lees je wie vanaf 1 september de inspecteur-begeleider is voor jouw school. Je vindt er ook de correcte contactgegevens.

Als dienst hebben we een bureel bij VOBA, gehuisvest in het TPC-Blok O, Groenenborgerlaan 149, 2020 Antwerpen. Ook onze website is ondergebracht bij die van VOBA onder

<https://www.kerknet.be/vicariaat-onderwijs-antwerpen-vzw-dko/informatie/rkg-katholiek-onderwijs>

[Terug naar begin](#)

Mandaat en tijdelijke toestemming r.-k. godsdienst: procedure

Het aanvragen van een mandaat of tijdelijke toestemming gebeurt via de website <https://rkg.vlaanderen/>. Onder 'registratie en mandatering' lees je alle info over de te volgen procedure.

Mandaat

- Leraren die **in de kleuter- of lagere school** (ook) godsdienst in hun opdracht hebben, moeten daarvoor **gemandateerd worden door de bisschop**. Elke bisschop (of zijn afgevaardigde) verleent dit mandaat voor zijn bisdom. Een mandaat dient dus telkens aangevraagd te worden in het bisdom waar iemand werkt.
- De leraren moeten het **mandaat r.-k. godsdienst persoonlijk aanvragen**.
- Er zijn drie voorwaarden om het kerkelijk mandaat te verwerven:
 - (1) de kandidaat behoort door het doopsel of de ritus van opname tot de rooms-katholieke kerk;
 - (2) de kandidaat beschikt over een vereist of een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs met onderwijsbevoegdheid r.-k. godsdienst dat recht geeft op de betaling van een wedde door de Vlaamse overheid;
 - (3) de kandidaat engageert zich om het geldende leerplan te volgen.

Tijdelijke toestemming

- Leraren die niet gemandateerd kunnen worden, kunnen **een tijdelijke toestemming** aanvragen om r.-k. godsdienst te geven. Deze kan onder bepaalde voorwaarden toegekend worden voor de duur van het lopende schooljaar.

- Als je niet tot de katholieke kerk behoort (door doopsel of door ritus van opname) kan de bisschop een 'tijdelijke toestemming' verlenen wanneer je bv. de voorbereiding hebt aangevat met het oog op doopsel of opname in de katholieke kerk.
- Als je niet beschikt over een vereist of een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs voor het ambt waarin je wordt aangesteld of geen onderwijsbevoegdheid r.-k. godsdienst bezit, zal je bijkomende vorming moeten volgen om gemandateerd te kunnen worden. Hier vind je een [overzicht van mogelijke opleidingen om onderwijsbevoegdheid godsdienst te verwerven](#).

Voor bijkomende vragen in verband met mandateringen en tijdelijke toestemmingen voor het basisonderwijs bisdom Antwerpen kan je contact opnemen met

Carina Pichal, secretariaat vicariaat onderwijs via carina.pichal@voba.vlaanderen

of Ludwig Getteman, inspecteur-adviseur coördinator via ludwig.getteman@rkg.vlaanderen

[Terug naar begin](#)

Aanvangsbegeleiding r.-k. godsdienst

Als inspecteurs-adviseurs vinden we aanvangsbegeleiding een belangrijk aspect van onze opdracht.

Onze uitgangspunten zijn hierbij:

- Het schoolbestuur draagt samen met de directeur en het lerarenteam de **verantwoordelijkheid voor kwaliteitsvol onderwijs** en dus **ook voor kwaliteitsvol r.-k. godsdienstonderwijs**.
- Op basis van onze ervaring met het begeleiden van (startende) leraren, **stellen we ons ten dienste als ondersteuners van de aanvangsbegeleiding**.
- Wij werkten hiervoor **enkele trajecten voor leraren kleuter- en lager onderwijs uit**. Startende leraren kunnen hiervoor **op vraag van het schoolbestuur of op eigen initiatief** inschrijven. Dit kan **in de loop van de eerste vijf schooljaren dat ze r.-k. godsdienst in de opdracht hebben**.
- Deze trajecten staan **los van de mandatering**. Wie instapt, kiest bewust voor een extra groeikans.
- Dit aanbod kan een betekenisvolle plaats krijgen binnen kwaliteitsvolle aanvangsbegeleiding zoals bedoeld in de omzendbrief PERS/2019/03.

Alle verdere informatie over deze trajecten aanvangsbegeleiding vind je via [deze link](#).

Contacteer bij twijfel de inspecteur-adviseur die bevoegd is voor je scholengemeenschap.

[Terug naar begin](#)

Leraren met een ruimere opdracht r.-k. godsdienst (6 lestijden of meer)

We willen leraren met een ruimere opdracht r.-k. godsdienst extra ondersteunen en begeleiden.

We bieden hen graag de kans om aan te sluiten bij ons vormingsaanbod voor leermeesters in het officieel onderwijs. We plannen daarnaast ook schooloverstijgende samenkomsten voor uitwisseling en reflectie.

Gelieve ons in opvolging van deze nieuwsbrief (nogmaals) naam en mailadres te bezorgen van wie in jouw school zo een ruimere opdracht r.-k. godsdienst opneemt. We nemen hen dan graag op in onze mailinglijst en houden hen zo op de hoogte van initiatieven die we nemen voor deze doelgroep.

[Terug naar begin](#)

Verkenning en implementatie geactualiseerd leerplan r.-k. godsdienst

Tijdens het schooljaar 2024-2025 bezochten we elke scholengemeenschap en werkten we op directieniveau rond aspecten van het geactualiseerde leerplan r.-k. godsdienst.

De lancering van dit leerplan op 27 mei 2025 gaf het startschot voor verdere verkenning, verdieping en implementatie ervan. Hiervoor is er een ingroeiperiode tot 1 september 2027 voorzien.

Vanuit DCBaO werd de vraag gesteld of er niet meer tijd voorzien kan worden om het leerplan RKG te introduceren in de school, eraan te wennen en ermee aan de slag te gaan.

In overleg met Katholiek Onderwijs Vlaanderen stelde de Erkende Instantie als antwoord hierop een nota op die u hier kan raadplegen: "[Tijdspad voor de implementatie van het geactualiseerde leerplan r.-k. godsdienst in het lager onderwijs](#)".

Tegelijkertijd melden we graag dat het overzicht van de leermiddelen ('methodes') op Thomas een [update](#) kreeg. Voortaan staan de drie nieuwe methodes prominent bovenaan, gevolgd door het bovengenoemde tijdspad implementatie, begeleidingstraject en de methodes bij het leerplan van 1999.

Verschillende scholen namen het voorbije schooljaar reeds initiatieven (studiedag, personeelsvergaderingen, werkmomenten, ...) m.b.t. verkenning en implementatie van het geactualiseerde leerplan. Met een aantal scholen werden ook reeds concrete afspraken gemaakt om hen in 2026-2027 hierin te begeleiden.

Als jij graag dit schooljaar nog een initiatief plant en hierbij beroep wil doen op onze ondersteuning, neem je best zo vlug mogelijk contact op met de inspecteur-begeleider van jouw school (LET OP: hou rekening met de [gewijzigde regioverdeling](#)).

We hernemen het vormingsmoment dat we in het voorjaar 2026 digitaal aanboden.

We bundelden alle tips en werkvormen voor een zelfstandige verkenning en implementatie van het geactualiseerde leerplan in één digitale map. Tijdens een online-sessie (die we op drie momenten aanbieden) stellen we deze materialenmap voor en geven we suggesties hoe ermee aan de slag kan gegaan worden. Wie deelneemt aan zo'n infosessie krijgt daarna toegang tot de materialenmap. Dit aanbod staat open voor directeurs, beleidsondersteuners en 'trekkers binnen de school bij de implementatie'. Het is niet bedoeld voor het hele schoolteam.

De materialen kunnen los van andere initiatieven (studiedag, personeelsvergadering, ...) ingezet worden maar kunnen ook zeker daarna nog gebruikt worden om bepaalde inhoud op te frissen of verder te verdiepen.

Je kan via onderstaande linken inschrijven voor één van deze momenten (klik op de datum van de gewenste sessie):

- [dinsdag 22 september 2026 van 9.00 tot 10.00 uur](#)
- [woensdag 23 september 2026 van 14.00 tot 15.00 uur](#)
- [vrijdag 2 oktober 2026 van 10.00 tot 11.00 uur](#)

Aarzel niet om ons ook los van dit alles te contacteren met vragen, twijfels en bezorgdheden.

[Terug naar begin](#)

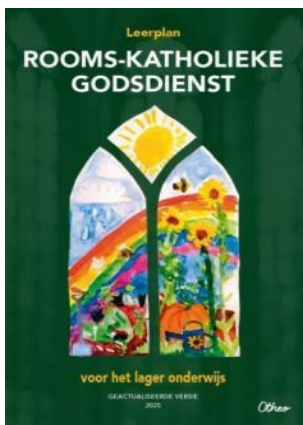
Verzekerd nascholingsaanbod r.-k. godsdienst 2026– 2027

Ons aanbod is digitaal te raadplegen via deze link naar '[flyer nascholingsaanbod RKG](#)'. We voegen de flyer ook als bijlage bij deze nieuwsbrief toe. Een afdruk ervan in de leraarskamer brengt het aanbod visueel onder de aandacht van heel het team.

Het aanbod van Katholiek Onderwijs Vlaanderen (specifiek voor kleuteronderwijs) kan je terugvinden via deze link naar '[nascholingsaanbod RKG voor kleuteronderwijs](#)'.

[Terug naar begin](#)

Online leerplanacademies

Leerplanacademies voor leerkrachten lager onderwijs, aanbod van collega's Mechelen-Brussel

In de leerplanacademie wordt maandelijks 1 terrein uit het leerplan centraal gesteld. *Waarover gaat dit terrein? Wat vragen de doelen? Wat houden de ingrediënten in?* Tevens vernemen de deelnemers een aantal praktijktips om met dit terrein aan de slag te gaan.

Hieronder vindt u de terreinen die aan bod zullen komen, alsook de data waarop ze gepland zijn. Tot de doelgroep behoren zowel leerkrachten uit het katholiek onderwijs als leermeesters uit het officieel onderwijs. Inschrijven kan via de link op de naam van het terrein.

De sessies zijn digitaal en kosteloos. Ze vinden plaats van 16.00 tot 17.00 uur. Inschrijven kan vanaf 1 september tot 5 dagen voor de sessie.

di 22 september 2026	Aartsvaders en – moeders	1 ^{ste} graad
do 8 oktober 2026	Troostende nabijheid	1 ^{ste} graad
di 10 november 2026	Namen	3 ^{de} graad
do 3 december 2026	Thuis	1 ^{ste} graad
di 19 januari 2027	Wonderen	2 ^{de} graad
do 18 februari 2027	Bronnen van vertrouwen	3 ^{de} graad
di 16 maart 2027	Ethische keuzes	2 ^{de} graad
do 15 april 2027	Gedragenheid	2 ^{de} graad
di 4 mei 2027	Inspiratie	3 ^{de} graad

[Terug naar begin](#)

Rouwkoffer

Een rouwkoffer met educatief, zingend en pastoraal materiaal kan helpen om aan de hand van teksten, beelden, symbolen, rituelen met collega's en leerlingen stil te staan bij een verlies en het bespreekbaar te maken, binnen en buiten het lesgebeuren, om aanzetten te geven voor bezinning en viering.

De rouwkoffer voor regio Antwerpen werd recent vernieuwd en aangevuld met kwaliteitsvolle en eigentijdse materialen. Je kan deze rouwkoffer ontlenuen op het TPC. Neem hiervoor contact op met iemand van de [begeleiding identiteit & pastoraal](#) of de [inspectie-begeleiding godsdienst](#).

Na de paasvakantie zal er ook een exemplaar van de rouwkoffer beschikbaar zijn in Vicariaat Kempen (Kapellebaan 30, Zandhoven).

Voor meer info en ondersteuning zie <https://pro.katholiekonderwijs.vlaanderen/verlies-en-rouw>

[Terug naar begin](#)

Aandacht voor ILC (= interlevensbeschouwelijke competenties)

De omgang met diversiteit staat hoog op de maatschappelijke agenda, ook op die van het onderwijs. Zo engageerden alle levensbeschouwelijke vakken zich enkele jaren geleden om leerlingen te laten groeien in interlevensbeschouwelijke dialoog met het oog op interlevensbeschouwelijk samenleven.

Ook in het geactualiseerde leerplan vormt ILC-minded werken één van de basisintenties. De ontmoeting met de ander is eveneens motor voor levensbeschouwelijke ontwikkeling.

In katholieke lagere scholen volgen alle kinderen de lessen rooms-katholieke godsdienst. De leerkracht gaat er met een verscheiden klasgroep op weg.

Naast de geïntegreerde aandacht voor de ILC (ILC-minded werken) vragen de ILC ook een expliciete aanpak gedurende een beperkt aantal lestijden (2 tot 6). Dat kan in de uitwerking van een thema, een leerplanonderwerp, een (klas- of school)project.

We willen reeds bij de start van het schooljaar jullie aandacht vragen voor de ILC. Wat lukt? Waar liggen kansen? Welke drempels ervaren jullie? Wat is nodig om te groeien: individueel, als team?

Je mag ons contacteren om dit proces te begeleiden en te ondersteunen.

[Terug naar begin](#)

We danken u alvast voor de goede samenwerking dit schooljaar en groeten u vriendelijk.

Ludwig Getteman, Marijke Getteman, Elisa Geyskens en Peggy Verbist

inspecteurs-adviseurs RKG basisonderwijs bisdom Antwerpen